Banyoles, el bastió de Junts amb un fort arrelament independentista: 'S'hi viu bé i hi ha molts catalanoparlants'

El Periódico, del mateix grup editorial de Diari de Girona, radiografia a peu de carrer els municipis on cada partit català va obtenir el seu percentatge més alt de vots a les eleccions generals del 2023

Banyoles està situada en una plana envoltada de petits turons, a la zona de transició entre l'Empordà i els relleus muntanyosos de la Garrotxa. No obstant, el politòleg Xavier Crehuet parla d'«efecte cim» per referir-se al comportament del seu electorat. «La comarca del Pla de l'Estany té un nivell de vot independentista superior a la mitjana de les comarques de Girona i, al seu torn, aquestes comarques també concentren més vot independentista que la mitjana de Catalunya», apunta, i atribueix aquesta circumstància electoral tant al context territorial com al perfil sociològic dels seus habitants, majoritàriament catalanoparlants i de classe mitjana. Tot plegat, afegeix, propicia que la ciutat sigui un dels principals feus de Junts.

«La renda per càpita del Pla de l'Estany no és de les més altes de Catalunya, però tampoc de les més baixes; estem dins de la mitjana. És una comarca on es viu bé i, a més, hi ha un alt índex de catalanoparlants», resumeix Crehuet. Les dades ho avalen. Segons l'Idescat, Banyoles té una renda per habitant pràcticament igual a la mitjana catalana (20.697 euros davant dels 20.789), mentre que la renda mitjana per llar és un 5,4% superior (46.123 euros davant dels 43.775).

Diversos entrevistats coincideixen amb aquest diagnòstic, tot i que l'expressen en termes més col·loquials. Un d'ells és el Joaquim, a qui trobem amb la seva mare contemplant la joia de la localitat, el famós estany de Banyoles. «Junts és un partit de centredreta i tant a Girona com aquí hi ha diners», afirma. Ell es considera una persona d'esquerres, però diu que actualment se sent molt «decebut» amb la política. El Jaume pensa de manera semblant: «Aquí hi ha molts rics i la gent no vota amb el cor, vota amb la butxaca». Fa dos anys que es va instal·lar aquí, després de viure anys a Girona i d'haver-se criat a l'Escala.

Banyoles, amb poc més de 20.000 habitants, és la ciutat on Junts va obtenir els millors resultats a les eleccions generals del 2023. Van ser 2.383 paperetes, cosa que representa el 28,66% dels vots. No obstant, dos mesos abans d'aquests comicis, la victòria dels postconvergents havia sigut molt més aclaparadora. Gairebé el 48% dels banyolins van triar la seva papereta a les municipals, cosa que va donar a l'alcalde Miquel Noguer la cinquena victòria. «Actualment, a l'Ajuntament hi ha 11 regidors de Junts, 6 d'ERC, 3 de la CUP i només un del PSC», apunta Noguer en conversa amb EL PERIÓDICO. També a les eleccions catalanes del 2024, la candidatura encapçalada per Carles Puigdemont va aconseguir més del 45% dels vots de la ciutat.

«És una ciutat amb un fort arrelament catalanista», explica l'alcalde, que després de gairebé dues dècades al capdavant de l'Ajuntament de Banyoles coneix el municipi com el palmell de la mà.

Noguer recorda també el marcat caràcter independentista de la ciutat durant el Procés. Junts, ERC i la CUP van superar el 80% dels vots tant a les eleccions al Parlament del 2015 com a les del 2017. Aquesta etapa històrica encara és present en la memòria de molts dels veïns que aquest 29N hauran de triar quina papereta dipositen finalment a l'urna. És el cas de la Marta, que recorda que el PSC va estar al seu moment a favor de la suspensió de l'autonomia: «Ens van fer el 155».

Ella encara no té clar el vot, ja que explica que a la seva família es discuteix si a les eleccions generals és millor triar un partit amb representació estatal. El seu dubte no és un cas aïllat. La Doli és una professora jubilada que cada dimecres queda amb un grup d'excompanys per passejar per l'estany. Té clar que anirà a votar, però encara no ha triat papereta, perquè dubta quina opció serà més «útil». «A les municipals coneixes molt bé les persones, però a les generals hi ha això del vot útil, ¿no? Segons a qui votis, pot no anar tan bé per al país en general», apunta. Banyoles és un dels municipis on s'aprecia més clarament el vot dual: només 618 persones van triar la papereta del PSC a les municipals del 2023, i 996 a les catalanes del 2024, mentre que fins a 1.847 van donar suport als socialistes a les eleccions al Congrés de fa tres anys.

La Marta diu que no està gaire d'acord amb aquest canvi de vot segons els comicis: «Crec que Catalunya també ha de tenir la seva força». No obstant, reconeix que el que més li preocupa és que Vox entri al Govern. «És retrocedir 50 anys», afegeix la seva germana Anna Maria, amb qui ha quedat per prendre un cafè i posar-se al dia en una de les terrasses amb més bones vistes de la localitat.

Aquesta preocupació també la comparteix la Lluna, que assegura que sent opinions «molt extremes» entre els joves de la seva edat. Té 19 anys i assegura que alguns dels seus companys reclamen que «torni Franco». «Crec que des de petits hem viscut amb bastants privilegis i no ens adonem del sacrifici que ha suposat tenir-los», reflexiona. També adverteix que molts companys de la seva universitat, a Girona, simpatitzen amb Aliança Catalana.

El partit liderat per Sílvia Orriols no es presenta a les eleccions generals, però a les catalanes del 2024 va quedar com a quarta força amb el 9,2% dels vots, una xifra que podria créixer en futurs comicis, segons apunten les enquestes. Un dels que ara podria triar la papereta d'Aliança Catalana és el Carlos, que regenta una botiga de menjar preparat al centre de Banyoles. Després d'haver votat anteriorment els postconvergents i de passar anys sense anar a les urnes, ha decidit que en aquestes eleccions triarà la papereta de Vox i, a les catalanes, la d'Aliança Catalana. «La immigració és necessària perquè la gent d'aquí no vol pencar, però el problema és que venen a delinquir», diu.

El possible transvasament de vots entre les dues formacions és precisament un dels fenòmens que ha estudiat Crehuet. El politòleg veu Aliança Catalana com una «competència directa per a Junts». «És un atac multifactorial, es disputen el mateix públic», resumeix el politòleg, que adverteix que fins ara els postconvergents no tenien cap competidor que els fes ombra d'aquesta manera. Noguer, no obstant, nega que aquest rival el preocupi: «A mi el que em preocupa és que nosaltres ho fem bé».

Notícies relacionades

Entre els que continuen veient en Junts la millor opció per defensar els interessos de Catalunya, els que dubten de la utilitat del seu vot i els que comencen a mirar cap a noves formacions, Banyoles afronta el nou cicle electoral (generals, municipals i catalanes) amb més matisos dels que

suggereixen els seus resultats històrics. El municipi continua sent un bastió dels postconvergents, però l'aparició de nous competidors pot posar a prova una hegemonia que fins fa poc semblava inqüestionable. El veredicte, no obstant, el donaran les urnes.

Via: El Periódico

Font de l'article: https://www.diaridegirona.cat/comarques/2026/11/18/banyoles-bastio-junts-eleccions-generals-2023-136570626.html